

Passive euthanasia now legal

A constitution bench of the apex Court recently recognized that terminally ill patients have right to refuse treatment. Terming this as 'passive euthanasia', the Court laid down a set of guidelines to enable patients to embrace death in a natural way.

The verdict ruled that an adult under treatment in conscious mind can refuse to take further medical treatment or voluntarily decide not to take medical treatment at all. It also permitted issuing medical directive- also known "Living Will"- in expectation of life threatening disease expressing executant's wish that her or his near and dear should not provide treatment if the executant is not in conscious state of mind. Adults who know about their chances of slipping into a permanent vegetative state or not recovering at all from deadly diseases may execute medical directive. Defining medical directive, the bench said, "The purpose and object of advance medical directive is to express the choice of a person regarding medical treatment in an event when he loses the capacity to take a decision. The right to execute an advance medical directive is nothing but a step towards protection of aforesaid right by an individual."

With this 538 page judgment, the Court has effectively brought 'right not to live' within the

Foreign national can succeed to property in India

"There is no prohibition for succession of property in India by foreign national by inheritance", ruled the apex Court recently. It was interpreting certain provisions of the Indian Succession Act, 1925. Referring to the provisions of the Act, the Court further said, "This Act does not bar the succession of property of any Indian Christian by a person who is not an Indian national".

The Court was considering an appeal where the question was whether certain B.C. Singh acquired any interest in the property left behind by his deceased wife Dr. Stella Lillian Singh. The question arose in the backdrop of the following facts. Certain J.M. Utarid was occupying the property belonging to Dr. Stella Lillian Singh and her husband B.C. Singh. It was purchased by Singh couple jointly. After the demise of Dr. Stella Lillian Singh, her husband B.C. Singh filed a suit for possession of the property and for damages from J.M. Utarid and his sons. The plaintiff termed the defendants as licensees and averred that the license has been terminated. He claimed that in the absence of any issues in the wedlock he acquired the property of his wife, Dr. Stella Singh. The suit was defended by the defendants on the ground that J.M. Utarid was a distant kindred of Dr. Stella Lillian Singh, after her death J.M. Utarid acquired 1/4th share in the property by way of succession, thus, he became a co owner with the plaintiff and hence, the plaintiff is not entitled to any relief. The parties had a roller coaster ride in the trial Court and in the appellate Courts. While the trial Court dismissed the suit, the first appellate Court allowed the

Amendment to Karnataka Money Lenders Act constitutional: SC

Having dealt with five appeals that questioned the legality of certain amendments, a two judge bench of the apex Court recently opined that these amendments to the Karnataka Money Lenders Act, 1961 and Karnataka Pawn Brokers Act, 1961 are constitutional and opposed to the spirit of Art. 14 of the Constitution of India.

Certain provisions of these Acts of the year 1961 were amended in 1998. By these amendments money lenders and pawn brokers were required to make interest free deposit with licensing authorities. Though the amendments were of 1998, the amendment Act provided to deem that they were inserted from 31.05.1985.

Legal proceedings were initiated before the Karnataka High Court challenging the amendments on the ground that

the practice of non payment of interest is unconstitutional. A division bench of the High Court wide Manakchand Motilal of the year 1991 upheld constitutionality of Sec. 7-A of the Karnataka Money Lenders Act and Sec. 4-A of the Karnataka Pawn Brokers Act but declared that money lenders and pawn brokers are entitled to interest on the deposit at the prevailing rate. The judgment had further directed the state to make appropriate rules in this regard. To direct so, the High Court had reasoned, "...it is true that the Sections do not make a provision for giving interest but at the same time the Sections do not prohibit the payment of interest...". Felt aggrieved, the State of Karnataka had filed appeals in the Supreme Court which have now been decided.

'Don't deny policy cover for genetic disorder': Delhi HC

In one of its recent verdicts the Delhi High Court has called upon the Insurance Regulatory Development Authority (IRDA) to have a re look at the practice of excluding genetic disease from insurance policy cover. Most policies have exclusionary clauses- some times upto certain number of years- that deny insureds' claims if they suffer from such disorders.

"The exclusionary clause of 'genetic disorders,' in the insurance policy, is too broad, ambiguous and discriminatory - hence violative of Article 14 of the Constitution," said the Court considering one of such policy conditions.

Considering the effect of excluding diseases due to genetic reasons, the Court held, "In effect, it would mean that large swathes of population would be excluded from availing health insurance which could have a negative impact on the health of a country".

The High Court's verdict came on a petition filed by United India Insurance Company Limited challenging an order directing it to honour the medical claim of a person who was suffering from genetic disorder.

'Declaration of faith must to join services' : IHC

In one of its recent verdicts Islamabad High Court mandated that declaration of faith is compulsory before joining civil, armed services and judiciary.

"Citizens applying for jobs in state institutions must take an oath which ensures compliance with the definition of Muslim and non-Muslim provided in the Constitution," the order read.

The verdict further ordered that the National Database and Registration Authority shall set a deadline by which date citizen can correct the religion specified on their identification documents.

The High Court was interpreting Khatm-i-Nabuwat (oath) in the Elections Act 2017. The Court said that all citizens can be easily identifiable by their faith and that applicants for public offices should declare their beliefs before being considered eligible.

Justice Shaukat Aziz Siddiqui, ruled that the Constitution grants "complete religious freedom, including all the basic rights of the minorities (Non-Muslims)" and that the state was bound to "protect their life, wealth, property, dignity and protect their assets as citizens of Pakistan". He then reiterated that citizens' failure to declare their true faith was against the spirit and requirements of the Constitution.

Justice Siddiqui further said that it was alarming that one of the minorities was often mistaken for being Muslims due to their names and general attire. He said this "can lead them to gain access to dignified and sensitive posts, along with benefits." By making it mandatory for citizen to declare their faith, the verdict reasoned that only Muslims can be selected for 'dignified and sensitive posts'.

Well wisher of the month

C.R.Gopala Swamy, Advocate, Bengaluru

Sec. 15(2), Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013-filure on the part of Collector-neither giving opportunity to landowners nor submitting report to Government-is acquisition proceeding illegal?

By notification issued under Sec. 11 of the Act, state of HP sought to acquire certain lands from owners for a public purpose. The landowners filed their objections to the proposed acquisition as contemplated by Sec.15 of the Act. Sec. 15(2) requires the Collector to hold an enquiry by giving opportunity of being heard to the owners and submission of report to the Govt. The Collector in question neither held enquiry nor submitted report to the Govt.

In view of the non compliance of Sec. 15(2) of the Act a question arose as to the legality of the very proceeding under the Act. Supreme Court termed the requirement mandatory so as to make the acquisition proceeding legal and inconformity with the provisions of the Act.

Retirements

- After serving 14 years as a Judge of Karnataka High Court Justice B.S.Patil retired on 31-05-2018.
- Justice B.Sreenivase Gowda retired on 16-06-2018 as a Judge of Karnataka High Court.
- Justice J Chelameswar retired on 22-06-2018 as a judge of the apex court.

Lahari Foundation

Lahari Foundation provided financial assistance of Rs.5,000/- to B.C.Shankar, advocate during June 2018

Death penalty to child rapists in Raj

Rajasthan Government recently approved a bill that provides for death penalty to those convicted of raping girls under 12 years of age.

State Home Minister Gulab Chand Kataria introduced The Criminal Laws (Rajasthan Amendment) Bill, 2018 on 8th March this year in the assembly. It was passed in the House by a voice vote following a debate. The bill seeks to add section 376-AA in the Indian Penal Code, titled, "Punishment for rape on a woman up to twelve years of age". It says, "Whoever commits rape on a woman up to twelve years of age shall be punished with death, or rigorous imprisonment for a term which shall not be less than fourteen years but which may extend to imprisonment for life which shall mean imprisonment for the remainder of that person's natural life, and shall also be liable to fine."

Explaining the amendment Rajasthan Home Minister GC Kataria said, "We have made two amendments in the case. Added life sentence & life imprisonment for convicts in offenses against girls below 12 years of age, also made a provision that convict can't leave the prison for life even after completing 14 years of sentence".

A similar provision, 376-DD, will be added for gangrape. In the 'Statement of Objects and Reasons' for bringing in the Bill, the government said, "It has come to the notice of the State Government that the offence relating to child rape and child gang-rape are taking place every now and then. Such crimes are heinous and turn the life of the victim into hell."

Two more states, Madhya Pradesh and Haryana have already taken steps to impose death penalty to child rapists. Maharashtra and Karnataka are also considering death penalty for child rapists.

Recent data from the National Crime Record Bureau (NCRB) shown a steady rise in offences against children in Rajasthan. The state has justified the amendment in the light of data from NCRB.

...Karnataka Money Lenders Act...

The Court agreed that the profession of money lending is a trade. It also agreed that the restriction is usurious. But at the same time it declined to concede that onerous restrictions cannot be imposed on the trade by mandating deposit of money which carries no interest. The judgment said, "Profession of money lending, may be a trade, but onerous restrictions may be placed on such trade which is definitely usurious". Considering the nature of the trade, i.e., money lending, the Court ruled that though restrictions are onerous, they are reasonable. The Court also looked at the question from the point of legislative competence. It said legislature is competent to impose such restriction if it wants to make any particular trade or profession more difficult for people to engage in. "Legislature in its wisdom can decide whether it should make it more difficult for people to engage in business of money lending and pawn broking", held the Court to uphold the validity of amendments to both enactments. The Court further declared that collecting interest free deposit is permissible to license this profession.

Appointments

Mohmmad Nawaz and H.T. Narendra Prasad, advocates, have been appointed as additional judges of Karnataka High Court for a period of 2 years from the date of their assuming charge.

New AG takes over

Senior advocate, Udaya Holla, has taken over as the new Advocate General of Karnataka. He replaces M.R.Naik. It is pertinent to mention that Udaya Holla has previously functioned as Advocate General on three occasions.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೮

ಸಂಚಿಕೆ : ೩

ಶಾಲಾಪಾಠನ ಶಕ ೧೯೩೬, ಶ್ರೀ ಹೇಮಲಂಜ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಅಧಿಕ ಜ್ಯೇಷ್ಠ-ನಿಜ ಜ್ಯೇಷ್ಠ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು

ಪುಟ ೩: ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಗಳಿಂದ, ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ

ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿರಸ್ಕರಣೆ:

ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ

ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ವಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಈ ವಿವಾದಾಂಶ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವಂತಿದ್ದರೆ ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿರಸ್ಕರಣೆ ಸಲ್ಲದು ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿರಸ್ಕರಣೆಗೆ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಆಜ್ಞೆ ೭ ನಿಯಮ ೧೧ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದೆ ದಾವಾ ಒಂದು ವಿಫಲ ಯತ್ನ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಆದರೆ ವಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಆಗಿದ್ದು, ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಮಾರಾಟದ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತೆ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಎಂದರೆ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತ್ರಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠವೊಂದರ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಅಪೀಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವಾದಿ ವಾದ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತೆ ಘೋಷಿಸಿ ಈ ಸಂಬಂಧ ಶಾಶ್ವತ ನಿರ್ಬಂಧಕ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಗುಜರಾತಿನ ಸಿವಿಲ್ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಕೋರಿದರು. ಈ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರವನ್ನು ವಾದಿಯ ಸಹೋದರ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. 'ಮಾರಾಟ ಆದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ, ನನ್ನ ಸಹೋದರ ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ವಾದಿ ಆಪಾದಿಸಿದ್ದರು.

ದಾವಾದ ಸಮನ್ವಯ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಿಗೆ ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರ ಹಾಜರಾದ ಈ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಸಂಹಿತೆಯ ಆ.೭ ನಿ.೧೧ರಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ

೧೮ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಕಟಣೆ

ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕು : ಸುಪ್ರೀಂನಿಂದ ಪುನರುಚ್ಚರಣೆ

ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಗಳ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ಅವರ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿನ ಭಾಗ, ಇಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೨೧ರಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಲ್ಲ, ಅಭಿಯೋಜಕರಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ವಿಚಾರಣಾ ದಿನದಂದು ಕೈದಿಯನ್ನು ಜೇಲಿನಿಂದ ಕರೆತರಲು ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಕೈದಿಗಳು ಜೇಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ.

ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರೈಸಿ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದೋ ಜಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದೋ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ವಿಘ್ನಗಳು-ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಸರಕಾರವೂ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯೊಂದರೆ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಕಲಂ ೪೩೩ಎ ಎಂಬ ಹೊಸ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಾನೂನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದು.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಗಳು ಜಾಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕಲಂ

ಉಪದಾನ ಸರಕಾರದ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ

ಉಪದಾನ (gratuity)ವನ್ನು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ, ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನ.

ಸತತ ೨೦ ವರ್ಷ ದಿನಗೂಲಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನೇತಾರಾಮ್ ಸಾಹು ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾಯಂಗೊಳಿಸಿದ ಭತ್ತಿಸಫಡದ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷ, ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೨೫ ವರ್ಷ ಅವರನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಿವೃತ್ತಿಯ ವೇಳೆ ಸಾಹು ಉಪದಾನಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಉಪದಾನ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ಉಪದಾನ ನೀಡಿಕೆಯ ಕಾಯ್ದೆ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಯ್ದೆ. ಸರಕಾರ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಉಪದಾನ ನೀಡಬೇಕೆ ಹೊರತು ವಿನಾಕಾರಣ ನೌಕರರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬಾರದು ಎಂದಿತ್ತು, ನ್ಯಾಯಪೀಠ.

೧.೪.೧೯೮೬ರಂದು ಸಾಹು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಜನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಂಪ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಸಾಹು ಅವರ ಈ ಕೆಲಸ ದಿನಗೂಲಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೆ ೨೦೦೮ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ೭.೫.೨೦೦೮ರಂದು ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕಾಯಂ ನೌಕರನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿ ಅದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಹು ಅವರ ಸಂಬಳ ಮಾಹೆಯಾನ ರೂ. ೨೭೭೬ ಇದ್ದದ್ದು ರೂ. ೧೧,೧೦೭ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಆಯಿತು.

೩೦.೭.೨೦೧೧ರಂದು ವಯೋಮಿತಿ ತಲುಪಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಹು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಅವರು ಕೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಉಪದಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಾಧಿತ ಸಾಹು ಉಪದಾನ ನೀಡಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೭೨ರಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥಾರಿಟಿಯ ಮೇರೆ ಹೊಕ್ಕರು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಬಂಧಗಳಂತೆ ಸಾಹು ಉಪದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹ ಎಂದರು. ಸರಕಾರ ಈ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿತು-ಅಪೆಲೇಟ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಧಿಕಾರಿ.

ಎರಡನೆ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ಒಂದೆ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎರಡನೆ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ (FIR) ಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಇದು ಶರತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದೆ ಉಸುರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ (ಪ್ರವವ) ಒಂದು ಅಪರಾಧಿಕ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಹಲವು ಸರಣಿ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ತದನಂತರದ ಪ್ರವವ ಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಪ್ರವವಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ತಂದವರು ಯಾರೆ ಇರಲಿ, ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೇ ಇರಲಿ ಪೊಲೀಸರ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಬಯಲಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ವರ್ತಮಾನ ತಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿರಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಇದೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಅಪರಾಧಿಕ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ಪ್ರವವ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಾರ ಅಪರಾಧಿಕ ಘಟನೆ ಒಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಇಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರತಿ ದೂರು (counter complaint) ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಪ್ರವವಗಳಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗೆಂದಿದೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ. ಈ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರೆ ಎರಡನೆ ಪ್ರವವಯ ದಾಖಲಾತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

-ಸಂ.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಭಾರತ: ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ತೀರ್ಪುಗಳು

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಇತಿಚಿಂತನೆ ಎರಡು ತೀರ್ಪುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹವಾಗಿವೆ. ಈ ಎರಡೂ ತೀರ್ಪುಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಉಳಿಸಿದ ಹಣ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ತಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಎರಡು ತೀರ್ಪುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ಫೆಬ್ರುವರಿ ಕಡೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಏಕಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ತೀರ್ಪು. ಈ ತೀರ್ಪು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಯ ಶರತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಈ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಇಂತಹ ಕರಾರು ಅಸಂವಿಧಾನಿಕ. ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಪು ವಿಮಾ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಂಡಳಿ IRDA ಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಈ ಒಂದು ಶರತ್ತಿನಿಂದ ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನಂಶದ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡೂ ಪಾಲಿಸಿ ಸವಲತ್ತು ಪಡೆಯಲಾಗದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಗ್ರಾಹಕರು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಉಳಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೀರ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಾಲಿಸಿ ಪಡೆಯಲು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದಾದರೂ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲದ ಮುಂದೆ ಈ ವೆಚ್ಚ ಅತ್ಯಲ್ಪ.

ಇನ್ನೊಂದು, ತಾವಾಗಿಯೇ ದಯಾಮರಣ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರಿಗೆ

ಸಂವಿಧಾನಿಕರಾದ

ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾರ್ಚ್ ಎರಡನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಪೀಠದ ತೀರ್ಪು (ಈ ಬಗೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಗಾಗಿ ನೋಡಿ Lahari Communique).

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಆ ವಿಷಯ ಕೈಬಿಟ್ಟು ರೋಗಿ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂಗಾಣುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮರಣ ಶಾಸನ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಇರುವ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈ ತೀರ್ಪು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ನೀತಿ-ಸಂಹಿತೆಯಿಂದ (ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಆಪಾದಿಸಲಾಗುವಂತೆ ಹಣದಾಸೆಗಾಗಿ) ರೋಗಿ ಗುಣಮುಖ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಾರದು. ವೈದ್ಯರ ತೀರ್ಮಾನ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಿರಲಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದು ರೋಗಿಯ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ. ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವ, ಗುಣಮುಖ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೇಕೆ ವೆಚ್ಚ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೋಗಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ವೆಚ್ಚ ತಪ್ಪಿಸಲು ನೀಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

ಈ ಎರಡೂ ತೀರ್ಪುಗಳ ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರೋಗಿ ಮತ್ತು ರೋಗಿಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಗೋಚರ. ಹೀಗೆ ಉಳಿಸಿದ ಹಣ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಆಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆಜ್ಞೆ, ತೀರ್ಪು, ಡಿಕ್ರಿ, ನಿರ್ಣಯ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ: ಮುಂದೇನು?

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು, ಎರಡನೆ ಅಪೀಲು, ಇತರೆ ಅಪೀಲು, ಪುನರವಲೋಕನ (review), ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ (revision) ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮಜಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಿಟ್ ಈ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಈ ಮಾಲೆಯ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಅಪೀಲುಗಳು, ಪುನರವಲೋಕನ, ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ, ಮೇಲ್ಮಜಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಿಟ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನಿಮ್ಮ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಾಧಿತರಾಗುವಂತಹ ಆಜ್ಞೆ, ನಿರ್ಣಯ, ತೀರ್ಪು ಅಥವಾ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ನೀವು ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಂತು ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದು ಮೊದಲ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ, ನಿರ್ಣಯ, ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿಗಳ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ರೀತಿಯ - ಎಂದರೆ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ - ಅಪೀಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗಿದೆ. ಈ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಪರಿಹಾರಗಳಾದ ಇತರೆ ಅಪೀಲುಗಳು ಪುನರವಲೋಕನ, ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮಜಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗಾಗಿ ಈ ಅಂಕಣ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಕೆಲ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ ಇದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ವಕೀಲರಿಗೂ ಇರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ.

- ಸಂ.

ಇತರೆ ಅಪೀಲುಗಳು: ಇಂಗ್ಲಿಶಿನಲ್ಲಿ Miscellaneous Appeal ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ಅಪೀಲು ಒಂದನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಅಪೀಲನಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಆಗದೆ ಇರುವ ಕೆಲ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ದಾವಾ ನಡೆದಾಗಲೇ ನೀವು ಕೇಳದಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ನೀವು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ನಿಮ್ಮ ಎದುರುದಾರರ ಪರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಈ ಅಪೀಲನಂತೆ ಮುಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎದುರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು.

ಪುನರವಲೋಕನ: ಇಂಗ್ಲಿಶಿನ Review, ಕನ್ನಡದ ಪುನರವಲೋಕನ. ಈ ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾರಿಂದ? ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯಿತೆ? ಇದು ಅಪೀಲನಂತೆ ಮುಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಅಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ, ತೀರ್ಪು, ನಿರ್ಣಯ,

ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ "ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದಾಖಲೆಯೊಂದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ / ತೀರ್ಪು / ನಿರ್ಣಯ / ಡಿಕ್ರಿ ಕೊಡಿ" ಎಂದು ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಪುನರವಲೋಕನ. ಪುನರವಲೋಕನ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಕಾನೂನು ಒಪ್ಪುವ ಪ್ರಕರಣ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಚಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ: ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ (Revision) ಅಪೀಲನಂತೆ ಮುಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವೆ ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನು ಪುನರಿಕ್ಷಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತೀರ ಸೀಮಿತ. ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನಗಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಪುನರಿಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲ.

ಮೇಲ್ಮಜಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಿಟ್: ಈ ಬಗೆಯ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂವಿಧಾನದಂತೆ ಇರುವುದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಪರಿಹಾರ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ ಅಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೨೨೭ ರಂತೆ ಲಭ್ಯ. ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅಧೀನದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು ಹೊರಡಿಸುವ ಆಜ್ಞೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗೆಯ ರಿಟ್ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

ಈ ಬಗೆಯ ರಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಪರಿಮಿತ ಆದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನಗೆ ತಾನೆ ವಿಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇತಿಮಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿಮಿತ.

ಈ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ನೀವು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಶುಲ್ಕದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ (ವಿನಾಯ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ನೀವು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಶುಲ್ಕ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮೂಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಮೊದಲ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು, ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಶುಲ್ಕ ಕಡಿಮೆ. ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ಎಂದರೆ ಪುನರಿಕ್ಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ. ಪುನರಿಕ್ಷಣೆಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಾನೂನು ವಿಧಿಸುವ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಮೂಲ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಶುಲ್ಕದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪಾವತಿಸಬೇಕು. ಕಾಲಮಿತಿಯ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರ್ಜಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶುಲ್ಕ.

(ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ಕಂತಿನ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅಂಕಣ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. -ಸಂ.)

ಪ.ಜಾ. ಪ.ಪಂ. ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ - ನಿರ್ದೇಶನಗಳು

ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಬಂದ ಎಸ್.ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.(ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ), ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆಯಷ್ಟೆ? ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟ ಆಗಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ :

- ಬೇರೆ ಅಪರಾಧಗಳ ಆಪಾದನೆ ಇಲ್ಲದೆ ದೂರು ಕೇವಲ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಆಪಾದಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರನ್ನು ಅವರ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ (appointing authority)ಯ ಕಾರಣಸಹಿತ ಅಖತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಆಪಾದಿತ ಬಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಕಾರಣಸಹಿತ ಅಖತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಖತ ಅನುಮತಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಆಪಾದಿತನಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ ಬಂಧಿಸಬೇಕು.
- ಈ ಎರಡೂ ರೀತಿಯ ಅಖತ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಪಾದಿತನನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರಣಗಳು ಸೂಕ್ತ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.
- ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕುಣಿಕೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನ ಸರಿಯೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
- ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ ಕಾಲಮಿತಿಯ ತನಿಖೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರ ಅವಧಿ ಏಳು

ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

- ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉಳಿದವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹರಣ ಆಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಕಾಣುವಂತಹ ಪ್ರಕರಣ ಇದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಆಯಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರ ಬಳಸಿಯೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು.
- ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಮಾಯಕನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಈ ನಿರ್ದೇಶನದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೮ರ ಕಾರಿಣ್ಯ (rigour) ವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಬಂಧನದ ಮೊದಲು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು FIR ಮೊದಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಪೊಲೀಸರ ವಿರುದ್ಧ ಇಲಾಖಾ ತನಿಖೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನಿಂದ ಅನ್ವಯ ಆಗುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧಗಳ ಬ್ಯುರೋದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು ಆ ಪೈಕಿ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿತು. ಅಂತೆಯೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಗುಜರಾತ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು. "ಕಾನೂನು ಜಾತಿ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಬಾರದು" ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಎರಡನೆ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ...

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗಾಗಿ- ಕೇರಳದ ಪರಿವಿಷ್ಟೋಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಸ, ವಿದ್ಯೋದಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತು. ಈ ನ್ಯಾಸದ ಕೆಲ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮನಸ್ತಾಪ ಆಯಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ನ್ಯಾಸಧಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಕೆಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಬಾಸಗಿ ದೂರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪ್ರವವ ದಾಖಲಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ದೂರು ಆಪಾದಿತರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೪೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು.

ಆಪಾದಿತ ಗುಂಪಿನ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ಮೇಲಿನ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಯ ಮತ್ತು ಕೆಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎರ್ನಾಕುಲಂ ನಾರ್ಥ್ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಪಾದಿತ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನಷ್ಟ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ಪ್ರವವ ದಾಖಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ ಆದ ಒಂದೆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪ್ರವವಗಳು ದಾಖಲಾದವು.

ಪೊಲೀಸರು ಎರಡೂ ಪ್ರವವಯಂತೆ ತನಿಖೆ ಕೈಗೊಂಡರು. ತನಿಖೆ ಮುಗಿದಾದ ನಂತರ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರವವಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಎರಡನೆ ಪ್ರವವಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಕ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದೋಷಾರೋಪಣಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ ದೂರಿನಲ್ಲಿನ ದೂರುದಾರರು ಪೊಲೀಸರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ತಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನದಂತೆಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನ (cognisance) ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರು. ಒಪ್ಪಿದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದರು.

ಈ ಸಮನ್ಸ್ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತರಾಗಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಕೇರಳ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದರು. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತಹುದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದರು. ಒಂದು ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವವಗಳಿರಬಹುದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನದೆ ಕೆಲ ತೀರ್ಮಾನಗಳತ್ತ ನೋಡಿತು. ೧೯೯೨ರ ಭಜನ್‌ಲಾಲ್ ಪ್ರಕರಣ, ೧೯೭೭ರ ಮಧು ಅಮಯಿ ಪ್ರಕರಣ, ೧೯೭೮ರ ಆರ್.ಪಿ.ಕಮರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲದೆ ೨೦೦೪ರ ಉಪ್ಪಾರ್ ಸಿಂಘ್ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಶರತ್ತುಗಳು ಪೂರೈಕೆ ಆಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆ ಪ್ರವವಗೆ ಕಾನೂನಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬಾಧಕ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿತು.

ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ, ಕಲಂ ೧೫೧ಎ-ಲೋಕಸಭಾ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ-ಕಾಲಮಿತಿ ಇದೆಯೆ?-ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಯಾವಾಗ ನಡೆಸಬೇಕು?

ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಥಾನವೊಂದಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ರಾಜನಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಾಜನಾಮ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ಇದಾಗಿದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೧೭ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೫೧ ಎ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಆಯೋಗದ

ಪ್ರತಿರಕ್ತೆ ಎಂದರೆ - ಇದೆ ಕಲಮಿನ ಪರಂತು ಬ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಈಗ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಜೂನ್ ೨೦೧೯ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದೆ ಇದೆ.

ಆಯೋಗದ ಈ ವಾದವನ್ನು ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಲಂ ೧೫೧ಎ ಪರಂತು (ಬಿ) ಅನ್ವಯವಾಗದು ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ. ಕಲಂ ೧೫೧ಎ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಪರಂತು (ಬಿ) ನೋಡುವ ಅಗತ್ಯವೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಕಲಂ ೮೫, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಿಲಯಿಶನ್ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೬೭-ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರ ಬರೆದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಪತ್ರ-ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರ ಮಧ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ೧೯೪೦ರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ-ಪರಿಣಾಮ ಏನು?

೦೯-೧೧-೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಾಲುದಾರರಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಪತ್ರ (partnership deed) ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವೊಂದನ್ನು ಎಸಗಿದ ಈ ಪಾಲುದಾರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ೧೯೪೦ರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ರದ್ದಾಗಿ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆ ಬಂದು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ದಶಕ ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು! ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ ಕೆಲ ಪಾಲುದಾರರು ಇಡೀ ಪತ್ರವೇ ಶೂನ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು.

ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದಿಸಿತು. ೧೯೬೭ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೮೫ ಹಳೆಯ ಎಂದರೆ ೧೯೪೦ರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ:

- ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೯೪೦ರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಜೀರದು.
- ಇಂತಹ ಶೂನ್ಯ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಪತ್ರವೇ ಶೂನ್ಯವಾಗದು.
- ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ೧೯೬೭ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೮ರಂತೆ ಇಡೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿರಸ್ಕರಣೆ...

ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಕೋರಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಾವಾವನ್ನು ಮಾರಾಟದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಬದಲಾಗಿ ವಾದಿ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇಡಿ ವಾದ ಪತ್ರದ ಕಾಲಮಿತಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗಿದ್ದು ಅದು ತಿರಸ್ಕರಣೆಗೊಳಗಾಗಿದೆ.

ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದು ವಾದಿಯ ಈ ಬಗೆಗಿನ ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು. ವಾದಿಯು '೧೮.೧೦.೧೯೬೭ರ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಾದ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ವಾದ ಪತ್ರದ ಖಂಡಿಕೆ ೭ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕಿರೀಟ್ ಭಾಯಿ ಥಾಕ್ಕರ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಿವಿಲ್ ಪುನರಿಕ್ಷಣಾ ಪಿಟಶನ್ ಜಯಗಳಿಸಿತು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನೂಲಕ ಈ ವಾದ ಪತ್ರ ಕಾಲಮಿತಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಾದ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿತು.

ಈಗ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸರದಿ ವಾದಿ, ಸಹೋದರಿ, ಭೋಲಾ ಬೇನಾರವರದ್ದಾಯಿತು.

ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ವಿಳಂಬದ ವಿವಾದಾಂಶ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವಾದಾಂಶ. ಶುದ್ಧ ಸಂಗತಿಯ ವಿವಾದಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಂಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸೇರಿರುವ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾವಾದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ವಾದಿ 'ತನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಟಿ ಸವಾಲುನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಎಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಭೋಲಾ ಬೇನರ ಅಪೀಲು ಪುರಸ್ಕೃತವಾಗಿ ದಾವಾ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿತು.

ಉಪದಾನ ಸರಕಾರದ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ

ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೋಲಾಯಿತು. ಅಪೆಲೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತಮ್ಮ ಕೆಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಸರಕಾರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಕೆಳ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅರ್ಜಿ ತಪ್ಪೆಂದಿತು. ಸರಕಾರದ ವಾದದಂತೆ ನಿರಂತರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಯಂ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಾದ ನಂತರದ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯಿಂದ ಉಪದಾನ ನೀಡಬೇಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ಕೇವಲ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ ಸರಕಾರದ ವಾದ ಸರಿ ಎಂದಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಹೊರಡಿಸಿ ಕೆಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಸಾಹು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಾಹು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬರಬೇಕಾಯಿತು.

ಸಾಹು ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಸೇವಾವಧಿಯೊಂದೆ ನೌಕರನಿಗೆ ಉಪದಾನ ನೀಡಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದರ ಮಾನದಂಡ. ಈ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ದಿನಗೂಲಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾಯಂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ನಗಣ್ಯ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨(ಇ) 'ನಿರಂತರ ಸೇವೆ' ಎಂಬ ಪದಪೂಜವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಂತೆ ಸಾಹು ಅವರದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿರಂತರ ಸೇವೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧.೪.೧೯೮೪ ರಿಂದ ೩.೫.೨೦೦೮ರ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ೩೦.೭.೨೦೧೧ರ ವರೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಧಿಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಉಪದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹ ಅಲ್ಲ ಎದಿತು ಸರಕಾರ.

ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾನೂನು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ನ್ಯಾಯಪೀಠದಂತೆ ಸಾಹು ಅವರ ಸೇವೆ ೧.೪.೧೯೮೩ ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿ ೩೦.೭.೨೦೧೧ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯ ಆಯಿತು. ಈ ೨೫ ವರ್ಷ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯ ಸೇವೆ ನಿರಂತರ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಹು ಉಪದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದರು.

ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕು...

೪೩೩ಎಯ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಪ್ರಕರಣದ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ತನ್ನ ೧೮೯೮ರ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅದು ಕಲಂ ೩೩೯ಕ್ಕೆ ಆದ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಈ ಕಲಂಗೆ ೩೩೯ ಜಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ-ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ, ಹಾಗೆ-ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹೊರಡಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದೂ ಎರಡು ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಕಾರದ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಹುಸೇನ್ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹ ಕೈದಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದರು-ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ. ತಾನು ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಯಾಗಿ ೨೦೧೩ ರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಹ ಕೈದಿ ೨೦೧೧ರಿಂದ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಇವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಆಪಾದನೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಆಗಿಸುವುದರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿತು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಆಪಾದಿತ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಕಲಂ ೪೩೩ಎ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದರೆ ಆಪಾದಿತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಾಂಧಿನಂತೆ ಜಾಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಈ ಸಮಯಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಸೇವಾ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

ಮುಂದುವರಿದು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತ ಕೈದಿ ಸೆರೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಅವುಗಳು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವಕೀಲರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ತಡವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾಜಿ ಕ್ಯಾ/ಹರೀಶ್ ಉಪ್ಪಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ರಿಂದ ವಕೀಲರಿಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ.

ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ನೋಡಿ, Lahari Communique ಪುಟ ೪.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾಮೀನು ನೀಡುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಯಾವಾಗ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತನ್ನ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದೊಂದಿಲ್ಲ ಉತ್ತರಿಸಿರುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ: * ಜಾಮೀನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಬಲವಾದ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬೇಕು. * ಜಾಮೀನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತದ ನಂತರದ ಘಟನೆಗಳು (ಎಂದರೆ ಜಾಮೀನು ಕೊಟ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗದಂತಹ ಘಟನೆ) ನಡೆದಿರಬೇಕು. ಎಂದಿತು

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೆ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಸಂ. ೩೯೬, ಉಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : aravindneglur@gmail.com

KARBIL 01707/10/1/2009-TC

ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಲೂರ

RNI No. KARBIL 2010/64911

Supreme Court and the Concept of Floor of the House

The despairing words of George Orwell, "We have sunk to a depth at which restatement of the obvious is the first duty ...," come home with a strange poignancy. Certain obvious and settled legal positions may be restated without the need for apology in the context of the Supreme Court order in the Karnataka Government formation case.

The Chief Justice of India constituted at midnight a special 3-judge Bench which took up the Art 32 Petition at 2 am and passed an interim order at 5.30 am. All this is open to serious question on its constitutionality and necessity.

The matter is, of course, pre-eminently amenable to judicial review. But Art 32 is invocable only for protection of fundamental rights; infraction of what fundamental right was being agitated is incomprehensible. When citizens approach the Supreme Court for real violation of their fundamental rights for the protection of which the Court is constitutionally constituted the sentinel on the qui vive, the Court relegates parties to the High Court thus abdicating its duty and function. But here was a midnight sitting wholly unwarranted and unnecessary. The Chief Justice of India by constituting that special Bench and directing a hearing at that unearthly hour possibly sought to demonstrate his impartiality which the Opposition seemed to have been questioning. Yakub Memon's Petition heard past midnight in 2015 by a Bench presided over by the present CJI stands on a different footing. Whatever the merits or otherwise of that case, the impending action there was irreversible. Chief Ministers and other Ministers taking oath and assuming office are not irreversible phenomena. If such action suffers from any infirmity that can always be set at naught.

But a far more fundamental conundrum is the Court's direction that the floor test be conducted by the pro tem Speaker at 4 pm on May 19th. It is now axiomatic that such test is to be only on the floor of the House and nowhere else. It is necessarily a proceeding of the House or transaction of business in the House. Constitutional law prescribes that only after it has been opened by the Head of State with his opening address the House can transact any business.

The well settled constitutional position is: The first meeting of the House takes place on the day on which the opening address under Art 87(1) / 176(1) is delivered and the House informed of the causes of its summons; and not on any earlier day when members are summoned to take their oath. The session is not opened and no public business can be transacted in the House until the opening address is made. The opening address corresponds to the 'Speech from the Throne' in England. The House is constituted with a notification under the Representation of the People Act. But the commencement of the first session is after the members take their seat by taking oath and the Speaker is elected. The House is then ready to hear the opening address and to proceed with the initial business of the session. Otherwise there can be no legal beginning of a new Parliament. It follows that before the President/Governor who is an integral part of the legislature has finished the opening address and charged the legislature with the agenda for transacting its business (though the House is not confined to discuss only those issues mentioned in the address), no member can ask questions or make any comments in exercise of his rights which would commence only after the session has been opened. The opening address is a mandatory requirement and failure in that regard would be breach of a mandatory constitutional provision and purported proceedings, if any, in the House would be a nullity.

A vote of confidence is business of the House where members exercise their rights as members. Therefore, it cannot happen before the opening address. Furthermore, the vote is to

take place and the confidence or lack of it in the Ministry is to be determined only on the floor of the House. 'Floor of the House' is a term of art which in law means in the context of our constitutional scheme that it is the House of the legislature duly constituted and constitutionally ready and competent to transact business. That stage is reached only after it has been opened by the address of the Head of State and informed of the causes of its summons.

It is thus clear that the direction that the pro tem Speaker conduct the trust vote before the opening address is constitutionally untenable and the consequent vote cannot be deemed to be a proceeding of the House and is a nullity. This is not a procedural irregularity but a substantive illegality. The trust vote going either way would have been a nullity. That it was not won by Yeddyruppa only underscored and demonstrated the inevitable. The same result would have been achieved more legitimately by completing the constitutional process of electing the Speaker and the opening address being delivered and then taking up the vote of trust immediately thereafter. Kumaraswamy winning the vote before the opening address by the Governor is nonetheless a nullity again. It is a different matter that he may have the numbers and command the confidence of the majority.

Perspective

V. Sudhish Pai

vsudhishpai@gmail.com

All this would never have arisen if only the Governor realized that he has to invite someone who can command the confidence of the House and

provide a stable government. Politics is the art of the possible and a game of survival. In a post election scenario with no single party getting a majority, the coming together of groups of legislators who can muster the support of the majority in the House cannot be condemned altogether. After all, the end aim of elections is to be able to provide a government and to make democracy work. The argument about the Governor's discretion may be specious in the context. Discretion is judicious and not whimsical and exists only when there is a choice between more than one lawful and reasonable alternative.

The Court's direction may have achieved many things desirable, like it prevented the alleged horse trading. But the process of achieving good by constitutional adjudication is equally important. Whoever may be the winner, the loser is constitutionalism. This is nothing to say about the desirability of the measure but the question is one of legitimacy and propriety. It has solved an urgent problem but a faint crack has developed in the foundation of our system. The approach of being pragmatic instead of worrying about theoretical niceties can grow and become a distortion of constitutional government and undermine the neat but delicate constitutional balance. Constitutional democracy is built and nourished by strengthening institutions and processes. Adhoc measures, instead of strengthening, would tend to impair systems and institutions. What appears to be expedient and welcome in a given situation but which does not adhere to the constitutional process will pervert the constitutional scheme and edifice.

"The Supreme Court is," said Dean Rostow, "an educational body and the Justices are inevitably teachers in a vital national seminar." But sadly, the mandatory constitutional requirement of the opening address before the House can transact any business does not seem to have been brought to the Court's notice by counsel nor noted by the Court. The Court's order, it would appear, is governed by what is lazily assumed or hastily glimpsed or piously hoped and unconstitutionality has been adorned with the apparel of constitutionalism.

The still larger issue remains - whether a Court can issue such directions to the House or the Speaker regarding the business to be transacted or set the agenda. The House is the absolute master of its affairs, its proceedings and the time and manner of conducting them. Such

Foreign national...

suit and decreed it in favour of the plaintiff. The High Court in the second appeal reversed the finding of the first appellate Court. By then the original plaintiff and defendant No.1, J.M. Utarid were dead and their legal representatives were brought on record.

In the appeal in the apex Court it was contended by the appellant, B.C.Singh that after the death of his wife, it was he who succeeded to the property. It was further argued that even if J.M. Utarid is a kindred of deceased Dr.Stella, J.M. Utarid cannot succeed to her estate when she also left behind Ida Utarid; a sister. It was further argued that at best J.M. Utarid was a distant kindred compared to Ida Utarid and hence not entitled to succeed to the property of Dr.Stella Singh. The defendants-respondents on the other hand argued that even if Ida Utarid is a sister of deceased Dr.Stella Singh, she can not succeed to the property as she is a Pakistani national. They further contended that since Ida Utarid is disentitled to inherit by succession, it was J.M.Utarid who succeeded to 1/4th share in the estate of Dr.Stella Singh and he became a co owner with B.C.Singh. They further contended that since J.M.Utarid was co owner he was not a lincensee as averred in the plaint.

The Court carefully considered the submission of the learned counsel made at the Bar and perused the material placed on record.

Considering the fact that Dr.Stella Singh was an Indian Christian Court came to the conclusion that the provisions of the Indian Succession Act, 1925 applies to the facts of the case. The Court therefore, examined the definitions of 'Kindred or consanguinity', 'Lineal consanguinity' and 'Collateral consanguinity'. It also examined Sec. 33 of the Act which is titled "Where intestate has left widow and lineal descendants, or widow and kindred only, or widow and no kindred". The Court also considered effect of Sec. 35 which states that a husband surviving his wife has the same rights in respect of her property, if she dies intestate, as a widow has in respect of her husband's property, if he dies intestate.

The Court took a look at the undisputed facts of the case. It noticed that B.C.Singh has already had half share in the property. He being the husband of Dr.Stella Singh, would succeed half of the share in the property held by her as provided under Sec. 33(b) readwith Sec. 35 of the Act. Thus, he holds 3/4th share in the entire property, concluded the Court. The question was "...what happens to the remaining 1/4th share in the property?"

To answer the question, the Court looked at Sec. 47 of the Act which provides for devolution of the property where intestate has left neither lineal descendant, nor father, nor mother. According to this Section in such case, the property of the deceased would be divided between the brothers and sisters equally. In the instant case, noticing that Dr.Stella Singh left behind her sister Ida Utarid and further noticing that even if she is a Pakistani national there is no bar in law for her to succeed to the property, answered the question holding that 1/4th share of Dr.Stella Singh's property goes to Ida Utarid and not to J.M.Utarid even if he was a kindred. Having come the conclusion, the Court decreed the suit of the plaintiff.

To

BOOK-POST

Passive euthanasia...

meaning of right to life covered by Art. 21 of the Constitution of India.

A five-judge Constitutional bench made clear that these guidelines will be in force till legislation is passed by Parliament to deal with the issue of 'euthanasia'. It was because in the course of the hearing of the petition, the Central Government informed the apex Court that it is in the process of drafting a bill to allow passive euthanasia. The Medical Treatment of Terminally Ill Patients (Protection of Patients and Medical Practitioners) Bill, is based on the Law Commission of India's Report No. 241. But the Government is not in favour of granting right to citizen to write "Living Will".

A two judge bench in Aruna Shanbaug in 2007 had ruled that while active euthanasia is not permissible in India, passive euthanasia is permissible since it is not expressly barred. Making a difference between the two, the ruling then had said that active euthanasia "entails the use of lethal substances or forces to kill a person, e.g. a lethal injection...". This means that a terminally-ill patient is administered a lethal drug or substance intentionally in order for them to pass away peacefully. Passive euthanasia does not include any affirmative action but merely declining to take treatment allowing oneself to pass away in a natural way.

Lahari

Lahari Advocates Forum will be conducting a law quiz for advocates on 20th July 2018 at YMCA, Nrupatunga Road, Bengaluru. Each team will comprise of 2 Advocates. The qualifying round will be a written one out of which 8 teams will be selected for the semi final round. 4 teams will make it to the Final round. The first prize will be Rs. 20,000/-, the second prize will be Rs. 15,000/- and there will be two consolation prizes of Rs. 3,000/- each. Registration fee for each team is Rs. 500/- and last date for registering is 16th July 2018.

For further details B. Pramod may be contacted at 98 80 436013

Supreme Court...

directions have been complied with and desirable results achieved. But desirability is not the test of power. As the Supreme Court said, nothing that flows from a law is an evil. By the same yardstick nothing that is not permitted by the law can be good. Such directions are abided by as a matter of grace and courtesy, not because they are binding and inviolate. The legislatures could lawfully ignore them. Government formation is to be initiated in Rashtrapati /Raj Bhavan. The relation between the executive and the legislature is more political than legal. The political process must have its play. The judiciary is not the monitor and has hardly any role in this area. To even imagine, let alone concede, that in matters concerning the people and the political process, the judiciary has greater, or any, wisdom is a dangerous proposition to live by.

Justice Krishna Iyer, one of our most distinguished and radical judges wanted judges to solemnly remind themselves of the exhortation of Charles Warren, the historian of the American Supreme Court that however the Court may interpret the Constitution, it is still the Constitution which is the law and not the decision of the Court.

Obituary

We regret to inform the sad demise of the following

- On 25-05-2018 V.R.Ranganath, Advocate, passed away at Bengaluru.
- On 19-06-2018 R.Narayana, (85) Advocate, passed away at Bengaluru.

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bangalore

Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bangalore-560 003.

Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bangalore-560 009

Editor : Aravind. M. Neglur.

aravindneglur@gmail.com

RNI No. KARBIL 2010/64911